

Na temelju članka 58. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi (NN 87/08, 86/09, 92/10, 105/10, 90/11, 5/12, 16/12, 86/12, 126/12, 94/13, 152/14, 07/17, 68/18, 98/19, 64/20) te čl. 58. Statuta Osnovne škole Ksavera Šandora Gjalskog Zabok, Školski odbor nakon provedene rasprave na Učiteljskom vijeću, Vijeću roditelja i Vijeću učenika, a na prijedlog ravnatelja na sjednici održanoj 30.11.2022., donio je

ETIČKI KODEKS NEPOSREDNIH NOSITELJA ODGOJNO- OBRAZOVNE DJELATNOSTI U OSNOVNOJ ŠKOLI KSAVERA ŠANDORA GJALSKOG ZABOK

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Ovaj se dokument naslovljuje Etičkim kodeksom neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti u Osnovnoj školi Ksavera Šandora Gjalskog Zabok (u daljnjem tekstu: Etički kodeks).

Članak 2.

Etički kodeks propisuje skup načela, prava i obveza kojima se uređuju međuljudski i profesionalni odnosi između djelatnika Osnovne škole Ksavera Šandora Gjalskog Zabok (u daljnjem tekstu: Škola) i svih korisnika usluga Škole.

Članak 3.

Etički kodeks odnosi se na svaku osobu koja radi u Školi, neovisno o vrsti i trajanju njezina ugovora o radu na temelju kojega ostvaruje prava i obveze u Školi (u daljnjem tekstu: djelatnik Škole).

Članak 4.

Izrazi u ovom Etičkom kodeksu navedeni u muškom rodu, neutralni su i odnose se jednako na sve osobe.

Članak 5.

Etički kodeks podložen je izmjenama i dopunama u skladu s razvojem i razumijevanjem etičkih i profesionalnih vrednota.

II. SVRHA ETIČKOG KODEKSA

Članak 6.

(1) Svrha je Etičkog kodeksa utvrditi načela, opće etičke smjernice i postupke vezane za njih, upozoriti na dužnosti, prava i obveze te promicati etičke vrijednosti.

(2) Promicanje etičkih vrijednosti i etičkoga ponašanja u ovom Etičkom kodeksu obveza je svih djelatnika Škole i svih korisnika usluga Škole.

III. TEMELJNA NAČELA I PRAVILA ETIČKOG KODEKSA

Članak 7.

(1) Načelo ostvarivanja ljudskih prava

Škola donošenjem i potvrđivanjem Etičkog kodeksa osigurava svakom učeniku, djelatniku Škole i ostalim korisnicima usluga Škole ostvarivanje svih ljudskih prava unutar Škole te poštivanje svih prava zajamčenih Ustavom i zakonima Republike Hrvatske.

(2) Načelo poštivanja integriteta i dostojanstva osobe

Svi djelatnici Škole, učenici i njihovi roditelji trebaju biti poštovani kao osobe u skladu sa zajamčenim pravima na život, integritet i dostojanstvo.

Svim djelatnicima Škole, učenicima i roditeljima mora biti osigurano pravo na privatnost.

(3) Načelo jednakosti i pravednosti

Svaki djelatnik ili djelatnica Škole, učenik ili učenica i njihovi roditelji trebaju se ponašati u skladu s načelom jednakosti i pravednosti, na način koji isključuje svaku diskriminaciju, zlostavljanje, uznemiravanje ili iskorištavanje.

Škola osigurava uvjete za ostvarivanje načela jednakosti i pravednosti.

Djelatnici Škole ne smiju zlouporabiti svoj autoritet i ne smiju dopustiti da osobni interesi i odnosi rezultiraju situacijama koje mogu utjecati na mogućnost objektivnoga prosuđivanja te etičkog i profesionalnog obavljanja radnih obveza.

(4) Načelo profesionalnosti

Od djelatnika Škole očekuje se da odgovorno, savjesno, profesionalno i etički besprijekorno ispunjavaju sve svoje obveze prema učenicima, kolegama i ostalim djelatnicima Škole. Istovremeno, očekivanja se odnose i na promicanje humanih vrijednosti i suvremenih znanstvenih dostignuća.

U svojem djelovanju učitelji slijede načela objektivnosti, nepristranosti, razboritosti, korektnosti, dijaloga i tolerancije.

(5) Načelo poštivanja zakona i pravnih postupaka

Svi djelatnici i učenici Škole poštuju propise i pravne postupke koji se tiču njihovih obveza kao radnika i učenika škole.

Sva sporna pitanja oko tumačenja i primjene načela etičkog kodeksa djelatnici i učenici dogovorno rješavaju unutar Škole.

(6) Načelo međusobnog uvažavanja

Djelatnici i učenici trebaju poštovati osobnost učenika i djelatnika, kolega, roditelja i drugih suradnika bez obzira na rasu, vjeru, etničko podrijetlo, socijalni, imovinski ili bračni status, spol i spolnu orijentaciju, invalidnost, zdravstveni status, fizički izgled, dob, pozitivnu (zakonski dopuštenu) političku opredijeljenost i drugo.

(7) Načelo mirnog suživota u školi

Obveza je djelatnika i učenika Škole svojim ponašanjem ostvariti dobro i ugodno radno ozračje u Školi.

Neprihvatljivo je svako neprimjereno ponašanje (uznemiravanje) prema drugoj osobi kojemu je cilj povrijediti njezinu osobnost.

(8) Načelo prava na slobodu mišljenja i izražavanja

Škola kroz nastavu promiče ljudska prava, a naročito podupire i potiče slobodu mišljenja i izražavanja kao temeljnu vrijednost u svim segmentima života i rada.

(9) Načelo zaštite okoliša i skrbi za održivi razvoj

U Školi se sve djelatnosti trebaju obaviti u skladu s međunarodnim i domaćim standardima za zaštitu okoliša i održivog razvoja zajednice i društva.

(10) Načelo prihvatljivog ponašanja i bontona

U obavljanju svojih poslova u Školi i izvan škole te ponašanjem na javnom mjestu izvan službe djelatnici Škole trebaju štiti ugled Škole.

IV. ETIČKA PRAVILA U ODGOJNO-OBRAZOVNOM RADU I OSOBNA ZAŠTITA

Članak 8.

(1) Svi djelatnici Škole koji sudjeluju u nastavnom radu u Školi imaju sljedeće profesionalne dužnosti:

- pridonositi intelektualnom razvoju učenika unutar predmeta ili područja u kojem se nastava odvija, poticati aktivnost učenika, njihovo kritičko i argumentirano mišljenje te izbjegavati sve djelatnosti koje bi mogle omesti taj razvoj
- nastojati na učenike prenijeti veliku količinu znanja iz svojega predmetnog područja
- osigurati točnost, preciznost i reprezentativnost sadržaja područja ili predmeta te primjerenu poziciju predmeta unutar odgojno obrazovnog programa Škole
- nastojati da učenici što djelotvornije postignu ishode predmeta ili područja koje predaju
- obrađivati sve teme na otvoren, pošten i pozitivan način, a osobito teme koje učenici iz bilo kojeg razloga mogu smatrati osobito osjetljivima
- osigurati učenicima vrednovanje njihova rada koje je valjano, otvoreno, pravedno i objektivno te pravodobno

- osigurati transparentnost i javnost te objektivnost ocjenjivanja, odnosno objektivno i valjano vrednovati učenička postignuća u cilju poticanja njihova razvoja i poštujući njihovu osobnost
- poštovati dignitet svojih kolega i u suradnji s njima raditi u interesu napredovanja svih učenika
- poštovati obrazovne ishode, zadaće i standarde Škole u interesu razvoja učenika
- uzimati u obzir mišljenje i ocjene učenika o svojoj nastavnoj kompetenciji u cilju unapređivanja kvalitete nastavnoga procesa.

(2) Učenici su dužni učitelje upoznati sa svim okolnostima koje imaju utjecaj na ispunjenje obveza u odgojno-obrazovnom radu.

(3) U ispunjavanju nastavnih obveza učenici ne smiju koristiti nedopuštena tehnička pomagala, prepisivati od kolega ili se na drugi način služiti nedopuštenim radnjama.

(4) Učitelji ne smiju učenikova znanja i uratke koristiti za svoje osobne potrebe ili probitke.

(5) Učitelj i stručni suradnik objavljuje vlastite rezultate, razmjenjuje znanja i podatke s drugima u svrhu podizanja kvalitete nastavnog procesa i unapređenja struke.

(6) Učitelj i stručni suradnik dužan je unapređivati svoje znanje u skladu s najvišim standardima obrazovnog procesa.

(7) Učitelji nastavu i ostale poslove trebaju održavati redovito prema utvrđenom rasporedu.

(8) Učitelj i stručni suradnik ne smije u Školi i izvan nje obavljati radnje koje bi umanjile ugled profesije.

(9) Djelatnik Škole obvezan je savjesno postupati s imovinom Škole te racionalno i učinkovito upotrebljavati sve resurse Škole.

(10) Osobni izgled svih djelatnika mora biti služben i ozbiljan, primjeren struci. Odjeća mora biti čista i uredna. U slučaju kršenja odredaba iz ovog članka ravnatelj će radnika udaljiti s radnog mjesta.

V. MEĐUSOBNI ODNOSI DJELATNIKA ŠKOLE

Članak 9.

U međusobnim odnosima djelatnika škole isti su dužni:

- promicati suradničke odnose, podržavati inovativnost
- među učiteljima treba vladati stvaralačko ozračje i vrhunski profesionalni odnos prema radu
- podržavati timski rad i razmjenu iskustva te prilikom poučavanja i učenja pomagati mlađim kolegama

- učitelj i stručni suradnik ne smije izravno ili neizravno povrijediti stručni ugled, napredovanje ili rad drugog učitelja i stručnog suradnika; ako smatra da osoba nije zaslužila napredovanje ili se nekorektno ponaša, upozorit će na to odgovornu osobu
- odnos među nastavnicima i stručnim suradnicima mora se temeljiti na kolegijalnosti, međusobnom uvažavanju, poštivanju znanja, stručnosti i dostojanstvu, na pomoći i stvaralačkoj suradnji te na profesionalnoj i ljudskoj solidarnosti
- u iznošenju svojeg stajališta o stručnom radu i ponašanju kolega mora biti korektan, profesionalan, argumentiran te svoje primjedbe iznijeti na primjerenom mjestu kao što su stručni aktivni, Učiteljsko vijeće ili Uprava škole.

VI. ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA PREMA UČENICIMA

Članak 10.

(1) Učitelj i stručni suradnici koji sudjeluju u odgojno-obrazovnom radu s učenicima trebaju:

- izvoditi odgojno-obrazovni rad u skladu s ishodima, zadaćama i standardima osnovnog odgoja i obrazovanja;
- kod učenika poticati slobodan, odgovoran i ozbiljan pristup učenju, a u prenošenju znanja – primjenjivati najviše znanstvene, stručne, profesionalne i etičke standarde
- voditi nastavni proces tako da se učenici osposobe za rješavanje postavljenih zadataka
- svoje zahtjeve prilagoditi sredstvima koja su pristupačna, literaturi i metodama koje su dostupne i izrečene tijekom nastave
- poštivati Pravilnik o načinima, postupcima i elementima vrednovanja učenika u osnovnoj i srednjoj školi
- poticati učenike na poštivanje Kućnog reda Škole.

Članak 11.

(2) Učitelj i stručni suradnik dužan je s učenicima uspostaviti odnos međusobnog povjerenja i uvažavanja, poštivati njihove osobnosti, slobode i prava, uz čuvanje svojeg dostojanstva.

(3) Učitelj i stručni suradnik u dijalogu s učenicima, u nastavnom procesu i izvan njega, mora poštivati principe nenasilne komunikacije.

(4) Zabranjeno je iskorištavanje učenika, diskriminacija, vrijeđanje njihova dostojanstva i bilo koja druga zlouporaba.

VII. ODNOS UČITELJA I STRUČNIH SURADNIKA PREMA RODITELJIMA, SKRBNICIMA I DRUGIM GRAĐANIMA

Članak 12.

U odnosu prema roditeljima, skrbnicima i drugim građanima djelatnici Škole trebaju nastupati pristojno, nepristrano, savjesno i profesionalno.

(1) Kod obavljanja poslova djelatnici Škole trebaju primijeniti svoje stručno znanje na način da roditeljima, skrbnicima i građanima pomažu u ostvarivanju prava u djelatnosti odgoja i obrazovanja.

(2) U službenoj komunikaciji s roditeljima, skrbnicima i građanima djelatnici Škole trebaju se služiti hrvatskim jezikom te se razumljivo izražavati.

(3) Posebnu pozornost djelatnici Škole trebaju obratiti na osobe s invaliditetom i druge osobe s teškoćama.

(4) Djelatnicima Škole nije dopušteno od roditelja, skrbnika i drugih građana primati darove, usluge ili ih poticati na isto.

(5) Djelatnik Škole treba se suzdržavati od svih oblika korupcije, a svojom aktivnošću kod svih poticati spoznaju o štetnosti korupcije.

VIII. JAVNO NASTUPANJE DJELATNIKA ŠKOLE I ODNOS PREMA SREDINI U KOJOJ DJELUJE

Članak 13.

(1) Predstavljanje stajališta škole o stručnim i poslovnim pitanjima može iznositi samo ravnatelj škole ili osoba koju on ovlasti.

(2) U javnim nastupima ostalih djelatnika škole djelatnici su dužni držati se tema koje se tiču predmeta, odnosno područja kojim se bave u školi vodeći računa o dignitetu struke, učenika, djelatnika škole i škole kao ustanove.

(3) Djelatnik Škole i u svojim istupima izvan radnog vremena treba voditi računa da ne naruši ugled Škole i struke.

(4) Od učitelja i stručnog suradnika očekuje se da u svojem djelovanju djeluju razborito, nepristrano, korektno i objektivno uz dijalog i toleranciju.

(5) Očekuje se od učitelja i stručnih suradnika otvorenost za suradnju u sredini u kojoj živi i djeluje.

IX. TIJELA KOJA PRATE OSTVARENJE ETIČKOG KODEKSA

Članak 14.

(1) Za praćenje primjene odredaba Etičkog kodeksa i ispunjavanja obveza iz Etičkog kodeksa u školi se osniva **Etičko povjerenstvo**.

(2) Etičko povjerenstvo ima tri člana od kojih je jedan predsjednik, a dva su člana. Predsjednika i članove Povjerenstva imenuje ravnatelj Škole na prijedlog Učiteljskog vijeća. Mandat Etičkog povjerenstva traje četiri godine.

(3) Pitanja iz svoje nadležnosti Etičko povjerenstvo rješava zaključkom koje donosi jednoglasno.

(4) Etičko povjerenstvo na kraju mandata dostavlja ravnatelju izvješće o svom radu.

X. PRITUŽBE ZBOG KRŠENJA ODREĐABA ETIČKOG KODEKSA

Članak 15.

- (1) Nepostupanje u skladu s načelima ovog Etičkog kodeksa, odnosno njihovo svjesno kršenje, predstavlja povredu časti i radnih obveza na što svaki djelatnik ili djelatnica Škole, učenik ili učenica, roditelj, skrbnik i drugi građanin ima pravo podnijeti pritužbu Etičkom povjerenstvu.
- (2) Pritužba iz članka treba sadržavati podatke:
  - opis činjeničnog stanja
  - odredbe Etičkog kodeksa koje su povrijeđene.
- (3) Pritužbu podnositelja Etičko povjerenstvo treba riješiti i svoj zaključak dostaviti podnositelju u roku do 30 dana od dana primitka pritužbe.
- (4) Zahtjev treba biti u pisanom obliku, obrazložen i argumentiran te ga podnositelj treba potpisati jer se u protivnom neće razmatrati.

XI. POSTUPAK PRED ETIČKIM POVJERENSTVOM

Članak 16.

- (1) Nakon primitka zahtjeva predsjednik Etičkog povjerenstva saziva sastanak Povjerenstva u roku od 15 dana od dana primitka zahtjeva.
- (2) Povjerenstvo može od podnositelja zahtjeva zatražiti dodatna razjašnjenja i obavijesti.
- (3) Ako podnositelj zahtjeva traži ispitivanje etičnosti ponašanja određenog djelatnika Škole, tom se djelatniku mora omogućiti izjašnjavanje o navodima i iznošenje svojih argumenata.

Članak 17.

- (1) Etičko povjerenstvo donosi svoje mišljenje na temelju primljenog zahtjeva. Mišljenje se donosi u pisanom obliku, u roku 30 dana od dana primitka zahtjeva. Ako je Povjerenstvo zatražilo dodatna razjašnjenja i obavijesti, taj se rok računa od njihova primitka, no i tada mišljenje mora biti dano najkasnije u roku 60 dana od dana primitka zahtjeva. Ovi rokovi ne teku za vrijeme godišnjih odmora i drugih razdoblja u kojima u Školi nema aktivnosti.
- (2) Mišljenje Povjerenstva mora sadržavati:
  - opis zahtjeva i pitanja o kojima je Povjerenstvo raspravljalo

- navode o načelima i pravilima Etičkog kodeksa koje je u povodu zahtjeva Povjerenstvo uzelo u obzir
- stav Povjerenstva o tome je li ponašanje opisano u zahtjevu u skladu s Etičkim kodeksom ili ne;
- razloge za mišljenje Povjerenstva
- podatak o tome je li mišljenje doneseno jednoglasno ili ne.

(3) Ako je mišljenjem utvrđeno da određeno ponašanje nije u skladu s načelima i pravilima Etičkog kodeksa, ono može sadržavati i:

- ocjenu Povjerenstva o stupnju nesukladnosti i težini povrede etičkih načela uzrokovane takvim ponašanjem;
- stajalište Povjerenstva o načinima na koje se moglo izbjeći nesukladnost ponašanja s Etičkim kodeksom i/ili o mjerama koje bi mogle doprinijeti da do takvih povreda u buduće ne dolazi.

(4) Ako mišljenje nije dano jednoglasno, članovi Povjerenstva različitog stajališta od većine ovlašteni su svoja izdvojena mišljenja priložiti uz mišljenje Povjerenstva.

(5) Mišljenje dano u postupku uređenom Etičkim kodeksom nije upravni akt, djeluje svojim autoritetom i treba služiti tumačenju Etičkog kodeksa i promicanju etičkog ponašanja u Školi.

(6) Iznimno, ako Povjerenstvo zaključi da na temelju zahtjeva nije moguće donijeti svoje mišljenje, da nije nadležno za davanje mišljenja ili ako iz bilo kojeg drugog razloga ne može donijeti mišljenje, predsjednik Povjerenstva dužan je o tome izvijestiti podnositelja u roku 30 dana te detaljno navesti razloge za nedonošenje mišljenja.

XII. UPOZNAVANJE DJELATNIKA ŠKOLE S ODREDBAMA ETIČKOG KODEKSA

Članak 18.

Ravnatelj Škole ili ovlaštena osoba obvezan je sve djelatnike Škole upoznati s odredbama Etičkog kodeksa te objaviti dokument na oglasnoj ploči i internetskoj stranici Škole.

XIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 19.

Ovaj Etički kodeks neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti u Osnovnoj školi Ksavera Šandora Gjalskog Zabok stupa na snagu danom objavljivanja na oglasnoj ploči Škole.

Članak 20.

(1) Stupanjem na snagu ovog Etičkog kodeksa neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti u Osnovnoj školi Ksavera Šandora Gjalskog Zabok prestaje važiti Etički kodeks

neposrednih nositelja odgojno-obrazovne djelatnosti u Osnovnoj školi Ksavera Šandora Gjalskog Zabok od 07. travnja 2009. godine., KLASA: 012-01/09-01/2, URBROJ: 2197/01-380-29-9-01.

Predsjednica Školskog odbora:

Valerija Novak, prof.

(2) Ovaj Etički kodeks objavljen je na oglasnoj ploči Škole dana 30.11.2022.godine.

Ravnatelj Škole:

Tomislav Polanović, prof.

KLASA:011-02/22-01/03

URBROJ:2140-82-01-22-01

Zabok,30.11.2022.